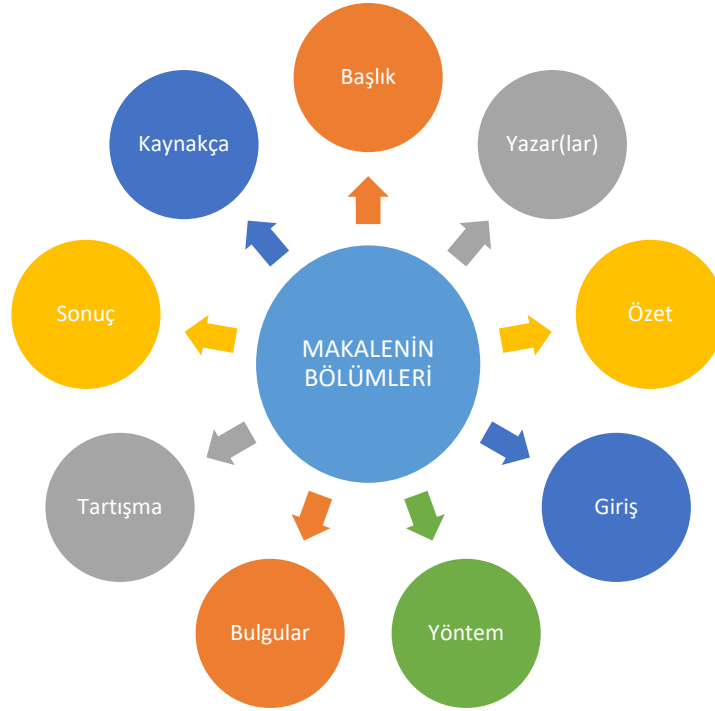

AKADEMİK MAKALE YAZIMI

1. Giriş

Akademik dergilerde yayımlanan bilimsel makalelerde temel olarak **giriş**, **gelişme** ve **sonuç** bölümleri bulunur. Ana metnin dışında makalenin **başlık**, **yazar adı**, **özet**, **ana metin** ve **dipnot** ile **kaynakça** bölümlerinden oluştuğu belirtilmektedir. Dergiden dergiye sırası açısından farklılık gösterse de bir bilimsel makalede bulunan bölümler şunlardır:

2. Makalenin Bölümleri

2.1. Başlık

Makalenin içeriği ve kapsamı ile ilgili ilk ipucu veren bölüm makalenin başlığıdır. Çoğu okuyucu bir makalenin ilgilendiği konuya ilişkin olup olmadığına sadece başlığını okuyarak karar vermektedir. Başlığın makalenin içeriğini yeterli ölçüde en az sayıda kelime dizisi ile yansıttak biçimde olması önemlidir. Ayrıca kısaltma, kimyasal formül, jargonların başlıkta yer almaması gerektiği de belirtilmektedir.

2.2. Yazar

Makalelerde başlıktan sonra yazar adları yer alır. Çoğu dergide yazar adlarının hemen altında yazarların çalıştığı kurum, e-posta adresi gibi bilgilerin de yer aldığı görülmektedir. Bir

makalenin birden fazla yazar tarafından oluşturulması durumunda, yazar adları bir bütün olarak makalenin oluşturulmasına yaptıkları katkı ölçüsünde çoktan aza doğru sıralanır. Diğer bir deyişle, bir makaledeki ilk isim o makalenin oluşmasına en çok katkı yapan isimdir. Uluslararası nitelikli bir makalenin yazar bilgisinin de bulunduğu giriş kısmında şu bilgiler yer almaktadır:

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

Cognition → **Dergi Adı**

journal homepage: www.elsevier.com/locate/COGNIT

Original Articles

Predicting semantic features in Chinese: Evidence from ERPs → **Makalenin Adı**

Nayoung Kwon^{a,*}, Patrick Sturt^b, Pan Liu^c

^a Department of English, Konkuk University, Republic of Korea
^b Department of Psychology, University of Edinburgh, UK
^c Behavioural Sciences Institute, Singapore Management University, Singapore

→ **Yazarlar**

Özet

ARTICLE INFO

Article history:
Received 22 June 2016
Revised 13 March 2017
Accepted 8 June 2017
Available online 20 June 2017

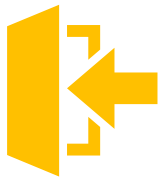
Keywords:
Prediction
Classifiers
Chinese
ERPs
N400
Sentence processing

→ **Anahtar Kelimeler**

ABSTRACT

This article reports two ERP studies that exploited the classifier system of Mandarin Chinese to investigate semantic prediction. In Mandarin, in certain contexts, a noun has to be preceded by a classifier, which has to match the noun in semantically-defined features. In both experiments, an N400 effect was elicited in response to a classifier that mismatched an up-coming predictable noun, relative to a matching classifier. Among the mismatching classifiers, the N400 effect was graded, being smaller for classifiers that were semantically related to the predicted word, relative to classifiers that were semantically unrelated to the predicted word. Given that the classifier occurred before the predicted word, this result shows that fine-grained semantic features of nouns can be pre-activated in advance of bottom-up input. The studies thus extend previous findings based on a more restricted range of highly grammaticalized features such as gender or animacy in Indo-European languages (Szeewczyk & Schriefers, 2013; Van Berkum, Brown, Zwitserlood, Kooijman, & Hagoort, 2005; Wicha, Bates, Moreno, & Kutas, 2003).
© 2017 Elsevier B.V. All rights reserved.

2.3. Özet

Bilimsel makalelerde başlık, yazar adı ve kurum bilgilerinden sonra genellikle özet bölümü yer alır. Özet bölümünde, makaleyi okumadan, makalenin bütün bölümleri hakkında bilgi almak mümkündür. Bu açıdan özet bölümü makalenin küçük bir versiyonu gibidir. Okurların da başlıktan sonra bakması gereken ilk bölüm özet bölümüdür. Çünkü bu bölüm ile yazının tamamının içeriğine ilişkin bilgi almak, fikir sahibi olmak mümkündür. Dahası, bir okur sadece özet bölümünü okuyarak makalenin ilgilendiği konuya ilişkin olup olmadığına, yani makalenin tamamını okuyup okumayacağına karar verebilir.

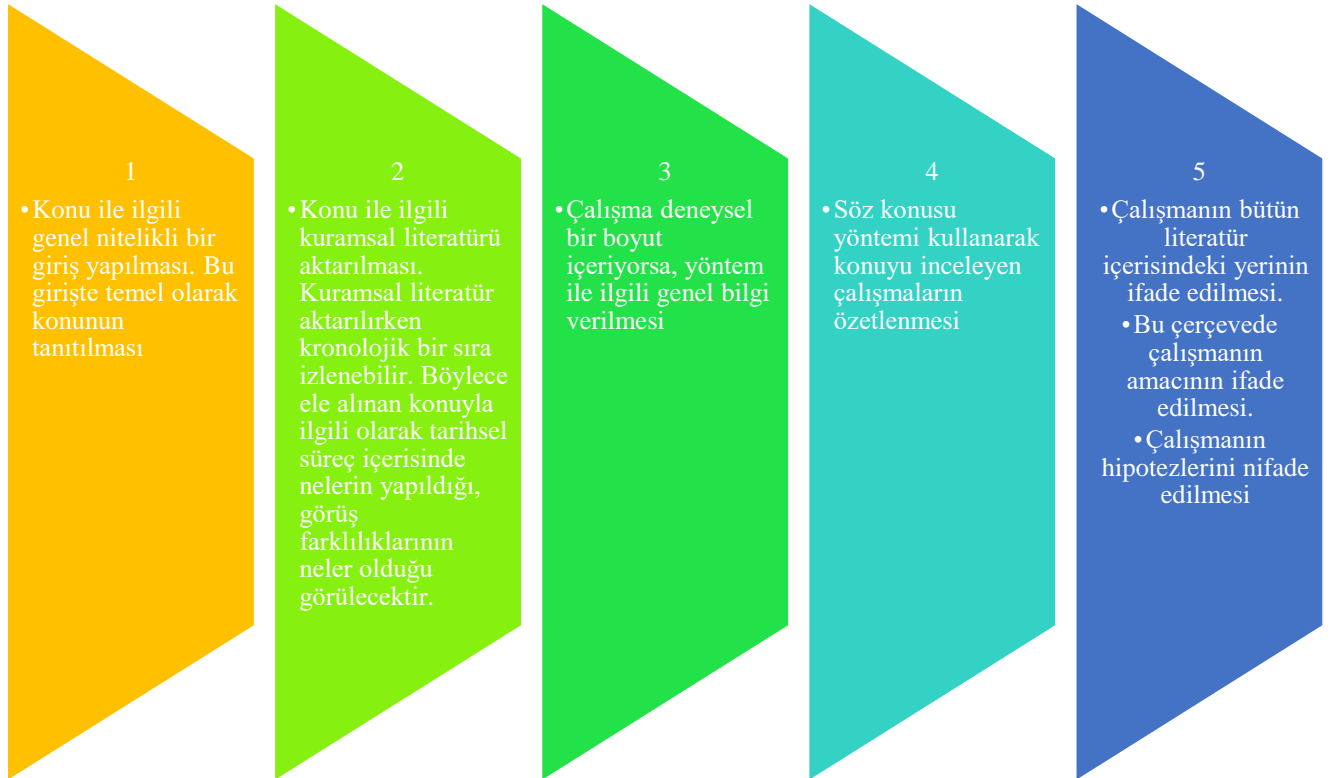
Özet bölümünün uzunluğu yayımlandığı, derginin yayın politikasına göre değişmekle birlikte, genellikle 250-300 sözcük ile sınırlandırılmıştır. Yaygın olarak Türkçe yazılan makalelerde özet bölümü yabancı bir dilde de (genellikle İngilizce) yazılarak Türkçe özetin altına eklenir.

2.4. Giriş

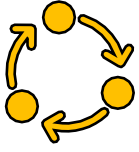

Bilimsel yayınların giriş bölümünde temel olarak ele alınan konuya ilişkin bir alt yapı oluşturulur. Bu çerçevede benzer konuyu ele alan önceki çalışmalara, bulgulara, tartışmalara yer verilir. Bilimin en temel özelliklerinden birisi; daha önce de belirttiğimiz üzere birikimli olarak ilerlemesidir. Diğer bir deyişle, herhangi bir konuda yapılan bir çalışma her zaman daha önce yapılan çalışmalara eklenmesi, onların getirdiği bilgi birikimini ileri taşıması, bu çalışmaların açıklamadığı, literatürdeki boşlukları tamamlaması gerekir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, bir araştırmacının makale yazarken doğrudan kendi bulgularını paylaşması ve önceki çalışmalara hiç yer vermemesi hem bilim etiği hem de bilimsel bilgi üretme ilkeleri açısından yanlış bir tutum olacaktır.

Makalelerin giriş bölümünde literatür özeti yapmanın sağlayacağı bir diğer önem de literatür özetiyle birlikte söz konusu çalışmanın nereye konumlandığının, yapılma amacının, diğer bir deyişle, çalışmanın motivasyonunun daha net ortaya konmasını sağlamasıdır. Böylece yapbozun parçaları, eksik kalan noktaları ve bu eksikliğin ilgili makale ile neden tamamlanması gerektiği okura anlatılmış olur. *Bir zorunluluk olmamakla birlikte makale yazımında tündengelimli bir yaklaşımla şu aşamaları içermesi önerebilir:*

2.5. Yöntem

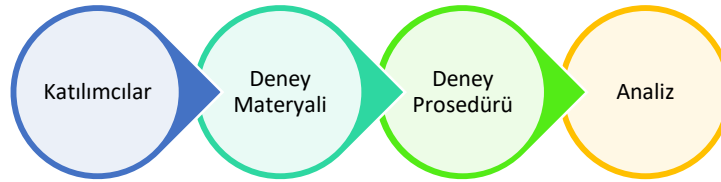

Bilimin en temel özelliklerinden birisi gözlemlenebilir ve yinelenebilir olmasıdır. Diğer bir deyişle, bilimsel niteliği güçlü bir makalede, elde edilen bulgulara aynı koşullar oluşturulması durumunda tekrar tekrar ulaşılabilir.

Dolayısıyla, çalışmadaki bulguların geçerli ve güvenilir olduğuna karar verebilmek için makale konusuna uygun yöntemin seçildiğinden ve bu yöntemin doğru bir şekilde uygulandığından emin olmak gerekmektedir. Bu nedenle de, makalelerin yöntem bölümünde çalışmanın nasıl yapıldığını bütün ayrıntılarıyla hiçbir detay atlanmaksızın aktarılır.

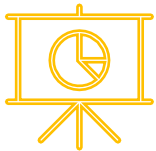
Yöntem bölümü makalenin niteliğine göre kendi içerisinde alt bölüme ayrılabilir.

Sözgelimi makale insanlarla yapılan bir deneyse bu durumda yöntem bölümü aşağıdaki gibi alt bölümleri içerebilir:

Bu alt bölümlerde çalışmada kaç katılımcının yer aldığı, katılımcıların özellikleri, bu katılımcılarla ne tür bir deney yapıldığı, deneyin uygulama aşamaları, elde edilen verilerin nasıl analiz edildiği, hangi analiz yaklaşımının benimsendiği, sonuçlara ulaşmak için nitel ya da nicel verilere nasıl ulaşıldığı gibi bilgiler paylaşılır. Yöntem bölümünün bileşenleri çalışmanın niteliğine göre değişiklik gösterebilir.

2.6. Bulgular

Bu bölümünde çalışmada elde edilen gözlemsel sonuçlar aktarılır. Diğer bir deyişle, bu bölüm istatistiksel verilen ya da nitel verilerin paylaşıldığı bölümdür. Yazar bu bölümde olabildiğince yorum yapmaktan kaçınır ve gözlem sonuçlarını doğrudan aktarır. Ancak bu durum sayfalarca istatistik

sonuçlarını aktarmak anlamına da gelmemektedir. Okurun bu sayısal verileri anlamasına yardımcı olacak ifadeler bu bölümde yer alır.

2.7. Tartışma

Tartışma bölümünde yazar elde ettiği bulguların ne anlam ifade ettiğini belirlemeye çalışır ve bulgularını giriş bölümünde aktardığı literatür ışığında tartışır. Bu açıdan makale yazım sürecinin en zorlayıcı aşaması; tartışmanın oluşturulmasıdır. Bu bölümde yazar değerlendirmelerde, yorumlamalarda bulunur ancak bulgular bölümünde aktardıklarından ve konu ile ilgili yapılan önceki çalışmalardan kopamaz. Aksi taktirde, gözlemlemediği bir yoruma ulaşır olur.

2.8. Sonuç

Sonuç bölümünde literatür, bulgular ve yapılan tartışma ışığında hangi sonuçlara ulaşıldığı paylaşılır. Çalışmanın giriş bölümünde kurulan hipotezlerin doğrulanıp doğrulanmadığı öz biçimde bu bölümde aktarılır.

2.9. Kaynakça

Bu bölümde bilimsel çalışma sonucunda ortaya çıkan bilimsel yayın hazırlanırken metin içerisinde atıf yapılan yayınların ayrıntılı künyesi verilir. Burada önemli olan noktalardan birisi kaynakçada sadece metin içinde geçen yayınlara yer verilmesi gerekliliğidir. Diğer bir deyişle, kaynakçada bilimsel araştırma sürecinde okunan ancak ilgili yayında doğrudan faydalanılmayan, atıfta bulunulmayan eserlere kaynakçada yer verilmez.

3. Bilimsel Araştırmalarda Etik

Bilimsel araştırma sürecinde en çok dikkat edilmesi gereken konulardan birisi de araştırma sürecinde etik değerlerden asla kopulmamasıdır. Bu, gerek doğru ve gerçek verilerin oluşturulması gerek başka araştırmacıların haklarının gasp edilmemesi gerekse araştırma sürecinde çevreye, hayvanlara, insanlara saygılı bir biçimde ve onlara zarar gelmeyecek bir şekilde çalışmanın gerçekleştirilmesi için oldukça önemlidir.

Bilimsel araştırmalarda etik oldukça önemli bir konu olmakla birlikte, pek çok kez bu temel etik değerlerin çiğnendiği görülmektedir. Bu durum gerek ülkemizde gerekse dünyanın diğer ülkelerinde hukuki olarak bir suç sayılmaktadır. Bu çerçevede de bilimsel araştırma etiğine

aykırı davranışların ne olduğu tanımlanmıştır. **Yüksek Öğretim Kurulunun Yayın Etiği İlkelerine göre bilimsel araştırma sürecinde etiğe aykırı eylemler şu şekildedir:**

a) İntihal: Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek,

b) Sahtecilik: Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak,

c) Çarpıtma: Araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,

ç) Tekrar yayım: Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,

d) Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,

e) Haksız yazarlık: Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,

Bu ana grup etik ihlallerin dışındaki etik ihlal biçimleri ise şu şekilde sıralanmaktadır:

a) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek,

b) Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaları, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanmak,

c) İnsan ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda etik kurallara uymamak, yayınlarında hasta haklarına saygı göstermemek,

ç) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak,

d) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak,

e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak,

f) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak etik ihlal isnadında bulunmak,

g) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak,

h) Araştırma ve deneylerde, hayvan sağlığına ve ekolojik dengeye zarar vermek,

1) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

i) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

j) Araştırmacılar ve yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlüğüne uymamak,

k) Bilimsel çalışmalarda, diğ er kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiğı ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak,

1) Akademik atama ve yükseltmelerde bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak,

Sonuç olarak bilimsel bir çalışmanın dikkate alınabilmesi için onun etik açıdan hiçbir ihlal içermemesi gerekmektedir.

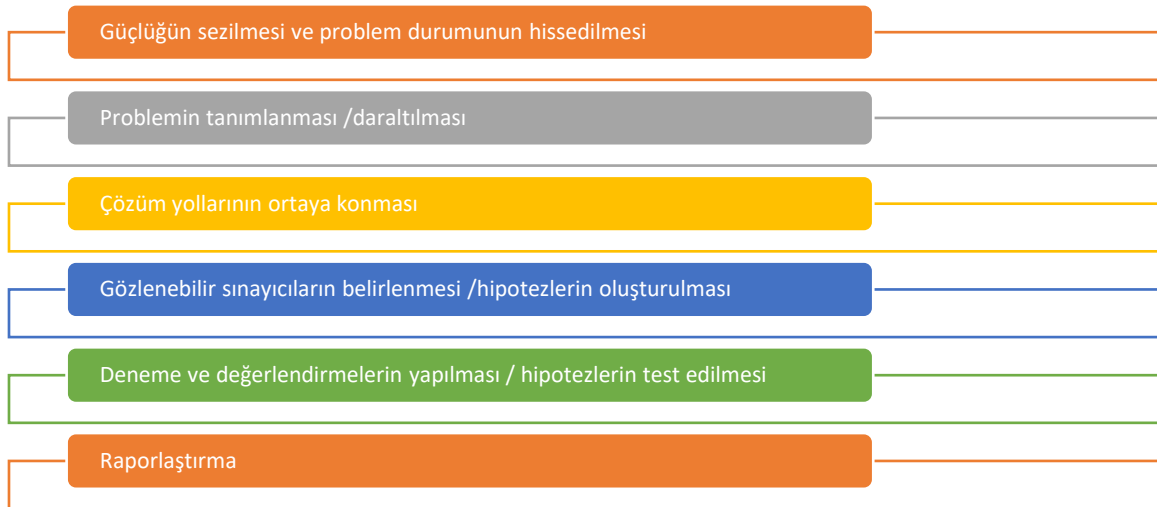
4. Bilimsel Araştırma Yönteminin Basamakları

Bilimsel araştırma yönteminin basamakları aslında gündelik yaşamda analitik düşünme süreçlerimizde sürekli olarak işlediğimizin birtakım adımların sistemli bir biçimde belirli bir amaç için uygulanmasından oluşur. Evimizde sadece bir odanın ışığının artık yanmadığını düşünelim. Bu durumda ne yaparız? Öncelikle var olan durumu fark ederiz. Bu çözülmesi

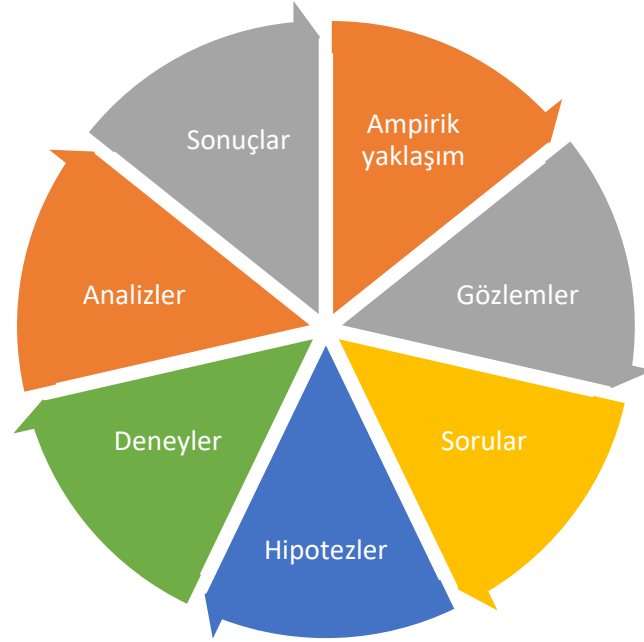
gereken bir sorundur ve bizim için artık bir problem durumunu ifade etmektedir. Daha sonra çok hızlı biçimde bu problem durumunu “evde bütün ışıklar çalışırken sadece bir odadaki ışıkların yanmaması” durumunu tanımlarız. Bu aynı zamanda esasen sorunun daraltılması sürecidir. Sözelimi sorun ışıklarda olduğuna göre, evdeki su sistemi konunun dışındadır ya da ışıklardaki problem sadece bir odada olduğuna göre tüm evin, apartmanın, şehrin elektrik sistemini konunun dışında tutarız yani konuyu sınırlandırırız. Artık önümüzde iyi tanımlanmış ve yanıt/çözüm bekleyen bir sorun bulunmaktadır. Bu adımdan sonra sorunun olası sebeplerini ve çözüm yollarını ortaya koyarız.

- ✚ Odadaki ışık yanmıyordur. Çünkü odanın ampulü patlamış olabilir.
- ✚ Odadaki ışık yanmıyordur. Çünkü odadaki elektrik anahtarı bozulmuş olabilir.
- ✚ Odadaki ışık yanmıyordur. Çünkü elektrik şebekesinden odaya gelen kablolarda bir sorun olabilir.

Bunlar aynı zamanda bizim soruna ilişkin oluşturduğumuz hipotezlerimizdir ve bu aşamadan sonra bu hipotezleri test etmeye hangisinin doğru olduğunu, dolayısıyla da çözümün nasıl sağlanacağını belirlemeye çalışırız. Diğer bir deyişle, önce ampulü değiştiririz, sorun çözülmezse diğer çözüm alternatiflerini denemeye başlarız. Sonuçta hipotezlerden birisi doğrulanır, diğerleri de yanlışlanır. Eğer halen sorunu çözemediyssek bu durum, doğru hipotezleri göremediğimiz anlamına gelir ve tekrar başa dönerek sorunu yeniden daha iyi biçimde tanımlamaya, daha sağlıklı hipotezler oluşturmaya ve bunları test etmeye çalışırız. Görüldüğü gibi aslında hepimiz bilimsel bilginin altında yatan analitik düşünme adımlarını diğer bir deyişle olaylar arasında neden-sonuç bağı kurma becerimizi gündelik yaşamda pek çok kez uygularız. Bilimsel bir araştırma da temelde buna benzer. **Karasar (2005) bir bilimsel araştırmanın oluşturulması sürecinde var olan aşamaları şu şekilde ifade etmektedir:**

Marckzyk, DeMatteo ve Festinger (2005) ise tartışmalı bir konu olmakla birlikte bir bilimsel araştırmanın içerdiği öğeleri şu şekilde belirtmektedir:

KAYNAKÇA:

- Akbayır, S., Yazılı Anlatım-Nasıl Yazabilirim, Ankara,2010
- Çotuksöken, Y., Uygulamalı Türk Dili, İstanbul, 2015.
- Esin M., Özkan M., Tören H., Yüksek Öğretimde Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım, İstanbul,2006
- Demir, N., Yılmaz, E., Türk Dili El Kitabı, Ankara, 2005.
- Korkmaz, Z., Ercilasun, A. B., Zülfikar, H., Akalın, M., Gülensoy, T., Parlatır, İ., Binici, N., Yükseköğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Ankara, 1995.
- Macit, M., (ed.), Cavkaytar, S., (ed.), Türk Dili-II, Eskişehir, 2019. (T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2914; Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1871)
- Türk Dili II, Erzurum, 2013. (Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını; ISBN: 978-975-442-290-0)
- Develi, H., (ed.), Koçak, A., (ed.), Türk Dili-II (İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi)¹

¹ Ana kaynak olarak kullanılmıştır.